



UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L'UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

COMUNICAT

Comisia Permanenta a Uniunii Naționale a Barourilor din România (în continuare, UNBR),

întrunită în ședința din 29.01.2016,

la cererea barourilor care au comunicat UNBR moțiuni, proteste, puncte de vedere, hotărâri ale Adunărilor Generale ale Avocaților (publicate pe site-ul UNBR),

a examinat impactul pe care adoptarea în forma înaintată de inițiatori a propunerii legislative privind modificarea și completarea Legii nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, precum și a Legii nr. 200/2004 privind recunoasterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, înregistrată la Senatul Romaniei sub nr. 8695/2015, îl poate avea cu privire la distorsionarea exercitării profesiei de avocat în România.

Având în vedere materialele aflate în evidența UNBR și precedentele create prin inițiativele legislative succesiv promovate începând din anul 2006 cu privire la modificarea aceluiași act normativ, astfel cum rezultă din consultarea evoluției procesului legislativ reflectată pe site-ul Senatului Romaniei și pe site-ul Camerei Deputaților,

situația creată în Romania cu privire la exercitarea unor activități specifice profesiei de avocat, cu încălcarea prevederilor Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare,

Comisia permanenta a UNBR,

în unanimitate (cu o abținere),

a hotarat să dea publicității

POZIȚIA PUBLICĂ A COMISIEI PERMANENTE A UNIUNII NAȚIONALE A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

cu privire la demersul inițiat, inclusiv de avocați - parlamentari:

1. Din Expunerea de motive care însoțește Proiectul de lege rezultă că inițiatorii acestuia propun, în esență, o reorganizare a profesiei de consilier juridic, prin crearea unui corp profesional al consilierilor juridici - Ordinul Consilierilor Juridici

din România - cu atribuții de autoreglementare și organizare a profesiei de consilier juridic.

Aparent se urmărește ca, printr-un cadru de reglementare legală îmbunătățit, „să se recunoască legal atributele și autoritatea profesională a consilierilor juridici.”

În legătură cu acest scop declarat al inițiativei legislative, Comisia Permanentă a UNBR își reafirmă poziția publică pe care a susținut-o constant, că orice reglementare legală care înlătură din legislația națională imprecizia și echivocul în favoarea reglementărilor legale precise și clare, ori care vizează clarificarea regimului legal al profesiilor reglementate, în sensul instituirii cadrului organizatoric și functional care îmbunătățește calitativ activitatea de furnizare a serviciilor juridice, concomitent cu sancționarea oricăror activități frauduloase privind securitatea juridică a consumatorului de servicii juridice, este benefică și corespunde exigențelor statului de drept, pe care avocații și le însușesc și le aplică.

UNBR a solicitat și solicită ca organizarea, funcționarea și exercitarea profesiilor a căror exercitarea în România impune cunoașterea dreptului românesc, deci și a profesiei de consilier juridic, să se reglementeze prin lege. Atribuțiile eventuale ale "Ordinului Consilierilor Juridici din România" privind organizarea exercitării profesiei de consilier juridic trebuie precis delimitate de lege, fără a se permite ca, prin norme infraparlamentare, sa se încalce ordinea de drept public.

Se reaminteste ca și în prezent, prin *Statutul consilierilor juridici*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu încalcare a legii, nu s-au eliminat ori nu s-au reformulat dispoziții care au impus intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 22/2006, pronunțată în recurs în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936/20.11.2006, care a rezolvat doar fata "văzută" a lucrurilor (cea care poate fi verificată la Registrul Comerțului), fără a putea elimina imediat situația de fapt care este încă întreținută și perpetuată, inclusiv prin inițiativele legislative repetate, care, în majoritate, începând din 2006 pînă în prezent urmăresc, în principal, consacrarea legală a soluțiilor incorecte prevăzute de Statutul profesiei de consilier juridic privind activitatea consilierilor juridici în regim independent, distinct de situația impusa de lege, aceea de *profesionist angajat sau numit în funcția de consilier juridic!*

Statutul profesiei de consilieri juridic a prevăzut, contrar legii, dreptul la purtarea robei, instituit fără temei legal și a reglementat, incorect, dreptul consilierilor juridici de a constitui societăți comerciale având ca obiect de activitate activități profesionale de consultanță și asistență juridică, în baza Legii nr. 31/1990 a societăților comerciale. Situația a făcut obiect al unor dezbateri publice violente, a fost examinată chiar și de Consiliul Barourilor și al Societăților de Drept Europene (CCBE) într-o procedură care a permis ca întreaga comunitate profesională a juristilor europeni să fie în deplină cunoștință de cauză cu situația ilegală a reglementărilor profesiei de consilier juridic realizate prin *Statutul profesiei de consilier juridic*.

2. Referitor la *asigurarea independenței consilierului juridic în exercitarea profesiei*, reflectată în Expunerea de motive ce însoțește proiectul, există însă expres manifestată tendința de a se adopta o reglementare similară cu cea privitoare la profesia de avocat. Conceptul de *independență profesională* are două componente principale, respectiv, autonomia intelectuală, bazată pe competență cunoștințelor juridice ale unui consilier juridic, care îl îndreptățește pe acesta să profeseze, și curajul și tenacitatea de a susține o opinie și de a convinge cu argumente și

competență instituția angajatoare. Rolurile de apărător și de consilier în soluționarea problemelor juridice ale unei instituții, ori ale unui angajator, precum și mandatul de reprezentare pe care îl primește consilierul juridic de la cel pentru care lucrează, impun existența unor obligații legale și morale față de angajator/instituție

Exprimarea de opinii profesionale independente și relația de subordonare specifică unui contract de muncă sau unui raport de serviciu pot și trebuie să coexiste. Orice similitudine principială cu independența avocatului nu poate fi concepută.

Sub acest aspect, Comisia Permanenta a apreciat că proiectul aduce modificări de substanță Legii nr. 514/2003, astfel că sunt incidente prevederile art. 61 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

3. Prevederile art. 2 alin. (1) lit. c) prin care se reglementează exercitarea profesiei de consilier juridic sub forma societății civile profesionale, formele de acordare a asistentei juridice prevazute la art. 4 alin. (1) lit.a), atestarea identității părților, a conținutului și a datei certe pentru validitatea actelor juridice, prevazută de art. 4, alin. (1) lit. c), exprimă ideea unei liberalizări a profesiei de consilier juridic prin preluarea unor atribuții specifice profesiei de avocat.

Propunerile sunt menite să anuleze considerentele reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție în Decizia nr. 22/2006, care este și în prezent valabilă și prin care s-a statuat că

„activitățile juridice de consultanță, de reprezentare și asistență juridică, precum și de redactare de acte juridice, inclusiv a acțiunilor introductive în instanță, cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor, apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, în raporturile cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină, constituie... activități specifice profesiei de avocat, reglementate în art. 3 din Legea nr. 51/1995, cu modificările și completările ulterioare, ...”.

Este adevărat că anumite activități juridice, cum sunt cele de reprezentare juridică, de redactare a unor acte juridice, de formulare de acțiuni, de exercitare și motivare a căilor de atac, pot fi îndeplinite de consilierii juridici, dar astfel de activități le sunt permise a le presta numai în condițiile reglementate prin art. 1 - 4 din Legea nr. 514/2003, adică în calitatea lor de funcționari publici sau de angajați, cu contract individual de muncă, la o persoană juridică de drept public sau privat.

De aceea, cât timp, prin art. 5, 20 și 21 din Legea nr. 514/2003 este permisă organizarea consilierilor juridici doar în asociații profesionale, cu respectarea legii privind asociațiile și fundațiile, iar textul art. 21 din Statutul consilierilor juridici depășește în mod vădit cadrul instituit prin legea în baza căreia a fost adoptat...”, astfel de reglementări sunt incorecte.

Crearea prin lege a posibilității altor persoane decât avocații de a acorda consultanță, reprezentare și asistență juridică prin intermediul societăților civile profesionale semnifică golirea de conținut a dispozițiilor legale cuprinse în Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată.

Esența distincției între consilierii juridici și avocați constă tocmai în modul de organizare a profesiei (una fiind profesie liberală - profesia de avocat, iar cealaltă nu - fiind o profesie în care membrii sunt fie *numiți*, fie *angajați*).

4. Subliniem că instanța de control constituțional, prin Decizia nr.101 din 27 februarie 2014 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 346 din 12 mai 2014) a statuat că posibilitatea transformării profesiei de consilier juridic într-o profesie liberală este interzisă de lege:

„(...) profesia de consilier juridic, nefiind o profesie liberală asemenea celei de avocat, nu poate fi exercitată decât în limitele cadrului legal al raportului de serviciu (în condițiile prevăzute de Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici) sau al raportului juridic de muncă (în urma încheierii unui contract individual de muncă în conformitate cu prevederile Codului muncii).”

În prezent, în România, asistența și reprezentarea juridică sunt activități de interes public, ce se pot exercita numai în formele și în condițiile stabilite de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare, sub sancțiunea instituită de art. 26 alin. (1) din această lege.

Pronunțarea relativ recentă a Deciziei nr. 15 din 21 septembrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - completul competent să judece recursul în interesul legii - pronunțată în dosarul nr. 10/2015, vizând interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 348 din Codul penal (art. 281 din vechiul Codul penal), în ipoteza exercitării activităților specifice profesiei de avocat de către persoane care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, a clarificat o situație de gravă încălcare a legii, prelungită nefiresc în timp.

Orice prelungire a stării de ilegalitate în care se află structuri asociative de tipul celor propuse prin inițiativa legislativă înregistrată la Senatul României sub nr. B695/2015, sub falsul argument al unei dezbateri parlamentare în curs, este contrară hotărârilor Înaltei Curți de Casație și Justiție și Constituției României.

*

Față de toate aceste argumente, Comisia Permanentă a UNBR își exprimă convingerea că o clarificare grabnică a situației create se impune, deoarece propunerea legislativă, astfel cum a fost justificată și concepută, nu poate fi adoptată fără încălcarea principiilor statului de drept.

Prezentul comunicat se dă publicității pe site-ul UNBR, se comunică barourilor și instituțiilor legal îndrituite să examineze situația creată.

Comisia Permanentă a UNBR